

Diarienummer: KS-2026/436

Handläggare: Lina Berglund, jurist, Lina Faulkner, verksamhetscontroller

Finansdepartementets diarienummer: Fi2026/01426

Remiss av promemorian "En skyldighet för kommuner och regioner att anmäla anställda som är misstänkta för brott"

Bakgrund

Finansdepartementet har skickat promemorian En skyldighet för kommuner och regioner att anmäla anställda som är misstänkta för brott på remiss. Knivsta kommun är remissinstans.

Sammanfattning

Knivsta kommun är i huvudsak positiv till lagförslaget och ser fördelar med en enhetlig anmälningsskyldighet för kommuner, regioner och statliga myndigheter. Kommunen bedömer att förslaget kan bidra till att misstänkta brott i större utsträckning hanteras av rättsväsendet samt tydliggör allvaret i den avsedda brottsligheten. Samtidigt finns risker i form av ökad administrativ belastning, en möjlig upplevelse av angiveri samt svårigheter att bedöma de straffrättsliga förutsättningarna för anmälningsskyldigheten. Kommunen efterfrågar därför förtydliganden kring ansvarsfördelningen, konsekvenserna av att inte anmäla samt ett digitalt anmälningsförfarande.

Överväganden

Kommunens inställning till förslaget

Knivsta kommun är i stort positiva till lagförslaget. Det är lämpligt att skyldigheten att anmäla misstänkta brott som begåtts i anställningen ska se likadan ut för kommuner och regioner som för statliga myndigheter.

En positiv effekt av lagförslaget är att en skyldighet för kommuner och regioner att anmäla vissa misstänkta brott innebär att utredningen i större utsträckning överlämnas till rättsväsendet för vidare utredning och hantering, i stället för att arbetsgivaren riskerar att ta på sig denna roll.

Genom införandet av en anmälningsskyldighet tydliggörs även allvaret i den typ av brottslighet som kan förekomma i samband med anställning.

Anmälningsskyldigheten kan därmed ha en ytterligare avskräckande effekt.

Synpunkter på förslaget

Kommunen ser samtidigt vissa risker med den föreslagna regleringen. En anmälningsskyldighet kan medföra ökad administrativ belastning för kommuner och regioner, bland annat genom behov av rutiner och hantering av anmälningar. Kommunen vill även uppmärksamma risken för att anmälningsskyldigheten kan bidra till en upplevelse av angiveri, exempelvis om en medarbetare förväntas anmäla en kollega.

Kommunen vill även lyfta svårigheten för en person som inte har straffrättslig kompetens att göra bedömningen av vad som når upp till kravet "skäligen misstänkt" samt bedömningen av vad som utgör "annat brott, om det kan antas föranleda någon annan påföljd än böter".

Anmälan ska enligt förslaget göras direkt till åklagare. För att underlätta anmälningsförfarandet och sänka tröskeln för att göra en anmälan bör möjligheten till digital anmälan övervägas.

Behov av förtydliganden

I promemorian konstateras att det inte behövs någon reglering om hur skyldigheten ska fullgöras. Kommunen anser att det vore bra med ett förtydligande om var det yttersta ansvaret ligger samt om det är personligt eller på en organisatorisk nivå. Det bör även tydliggöras vilka konsekvenser som riskeras genom att inte göra en åtalsanmälan.

Matilda Hübinette
Kommunstyrelsens ordförande